

Siuntion kunnan monilukutaitosuunnitelma 2020-2021 lapsista ikäihmisiin

Kirjaston monilukutaitosuunnitelma on laadittu vuosille 2020 - 2021. Suunnitelmassa huomioidaan kunnan itse tuottamat kirjastopalvelut. Ne palvelut, joiden tuottamiseen Siuntion kunta osallistuu yhdessä muiden kuntien kanssa, huomioidaan siltä osin, kuin kunta voi niihin omilla toimillaan vaikuttaa.

Suunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet kirjaston informaattikko, muu henkilöstö, kirjastoryhmän jäsenet eri sivistyksen tulosalueilta sekä perusturvan päälliköitä. Tavoitteena on, että suunnitelmaa kehitetään kirjaston, koulujen ja varhaiskasvatuksen edustajien yhteistyönä ja päivitetään säännöllisesti tarpeen mukaan. Suunnitelman laadinnassa tehdään yhteistyötä myös kunnan muiden toimijoiden sekä kolmannen sektorin kanssa.

Palveluiden suunnittelussa huomioidaan molempien kieliryhmien tarpeet. Isommat tapahtumat pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään kaksikielisenä.

Suunnitelman pohjana ovat kirjastolaki (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016), perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sekä esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Lisäksi pohjana ovat Siuntion kunnan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kehittämissuunnitelma ja sen pohjalta jo toteutetut toimenpiteet sekä monilukutaidon, media- ja informaatiolukutaidon määritelmät.

Kirjastolain mukaan (voimassa 1.1.2017 alkaen) mukaan yleisten kirjastojen tehtävänä on

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Monilukutaito on ihmisenä olemisen ja elämisen taitoa yhä kirjavammassa maailmassa. Se on taitoa ymmärtää ja tulla ymmärretyksi. Se on taitoa suhtautua maailmaan samaan aikaan avoimesti ja tervein kriittisesti. (www.monilukutaito.com)

Varhaiskasvatussuunnitelmassa monilukutaidon käsite kuuluu laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuteen ja se on kytketty tieto- ja viestintäteknologiseen osaamiseen. Monilukutaidolla tarkoitetaan erilaisten viestien tulkinnan ja tuottamisen taitoja ja se liittyy kiinteästi ajattelun ja oppimisen taitoihin.

Esiopetussuunnitelmassa monilukutaidon käsite kuuluu laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuteen. Monilukutaito kuuluu ajattelun ja viestinnän taitoihin. Se sisältää monia eri lukutaitoja mm. perus-, numeerinen-, kuva- ja medialukutaidon. Se on perusta muulle oppimiselle.

Opetussuunnitelman perusteissa korostuu monialainen, oppiainerajat ylittävä ja ilmiöpohjainen oppiminen sekä kirjaston osalta erityisen merkittävänä monilukutaito. Monilukutaidon käsitteessä yhdistyvät niin sanotun ”perinteisen” lukutaidon sekä informaatio- ja medialukutaidon käsitteet. Tiivistetysti monilukutaidon käsitteellä tarkoitetaan laaja-alaista, sekä painetussa että visuaalisessa ja digitaalisessa muodossa olevan tekstin ja erilaisten medioiden lukutaitoa.

Informaatiolukutaidossa painottuvat kyky tunnistaa tiedon tarve, etsiä tietoa eri lähteistä ja arvioida tiedon luotettavuutta. Suomen kirjastoseuran määritelmän mukaan medialukutaidolla puolestaan tarkoitetaan kykyä toimia turvallisesti mediaympäristöissä, tulkita ja arvioida kriittisesti erilaisten mediaohjelmien viestejä ja tuottaa niitä itse.

Siuntion kunnan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kehittämissuunnitelmassa kirjaston, koulun ja päiväkodin yhteistyöllä on keskeinen rooli muun muassa seuraavissa tavoitteissa:

1. lukutaidon parantaminen
2. tieto- ja viestintäteknologian käytön lisääminen opettamisessa ja oppimisessa
3. monialaisten oppimiskokonaisuuksien kehittäminen ja laaja-alaisen osaamisen tukeminen

Kirjaston muut asiakkaat ja kuntalaiset

Monilukutaito-osaaminen koskee kaikenikäisiä kuntalaisia ja on osa tietoyhteiskuntataitoja. Suunnitelmaan on alkuperäisen ajatuksen lisäksi lisätty aikuisille suunnattuja kirjaston palveluita, koska niiden tavoitteet ovat samantyyppisiä kuin lapsille ja nuorille suunnatuissa palveluissakin. Palveluita pyritään kohdentamaan erityisesti eniten tukea tarvitseville.

Kirjastossa tehdyt toimenpiteet monilukutaidon kehittämisen mahdollistamiseksi

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kehittämissuunnitelman mukaisesti kirjastoa on uudistettu eri käyttäjäryhmiä palvelevaksi opetus- ja kulttuuritilaksi, joka mahdollistaa kirjaston käyttämisen sekä oppimisympäristönä että tilan hyödyntämisen erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Kirjastoon on hankittu uusia laitteita, jotka ovat asiakkaiden käytettävissä. Kirjastossa on käynnissä Digiavaimet-hanke, jonka avulla pyritään lisäävän tietoisuutta esimerkiksi e-aineistoista ja käytettävissä olevan teknologian tarjoamista mahdollisuuksista. Lukutaidon parantamiseen on pyritty ja pyritään edelleen monilukutaitosuunnitelmaa kehittämällä ja siinä mainittuja toimintoja toteuttamalla.

Kirjaston, varhaiskasvatuksen ja opetuksen yhteistyö monilukutaidon kehittämiseksi

Tämä suunnitelma kuvaa kirjaston tarjoamia palveluita eri asiakasryhmille. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen henkilöstön on suunniteltava tarjottujen palveluiden aikataulut omaan toimintaansa sopivaksi ja sovittava sen mukaisesti ryhmäkäynnit, ohjaukset ja muut palvelut kirjaston kanssa.

Ryhmien omatoimiset kirjastokäynnit: Koulu- ja päiväkotiryhmät ovat tervetulleita vierailemaan kirjastossa. Ryhmät kuten myös yksittäiset kuntalaiset voivat tulla kirjastoon myös varsinaisten asiakaspalveluaikojen ulkopuolella. Useimmilla ryhmillä on käytössä yhteisökortti, jolle voidaan lainata kirjoja joko koko ryhmän käyttöön (usein esim. päiväkodeissa) tai jos oppilaalla ei ole omaa kirjastokorttia mukana. Yhteisökortille määritellään vastuuhenkilö. Yhteisökortteja säilytetään useimmiten kirjastossa, mutta niille voidaan muiden korttien tavoin asettaa PIN-koodi, jonka avulla vastuuhenkilö voi seurata lainojen tilannetta verkkokirjastossa. Vastuuhenkilö on päivitettävä vuosittain. Yhteisökortilla lainatusta aineistosta ei peritä myöhästymismaksuja. Käytännön yhteistyöstä on laadittu erillinen jatkuvasti päivitettävä toimintaohje.

Varhaiskasvatukselle suunnatut palvelut

Varhaiskasvatuksessa lukuharrastusta ja myönteistä asennetta kirjastoa kohtaan on pyritty edistämään satuhetkillä, joita pidetään kuukausittain vaihtelevilla teemoilla. Satuhetket pidetään kirjastossa ja niitä ovat hyödyntäneet erityisesti perhepäivähoitajat. Suuremmille ryhmille (esimerkiksi päiväkotiryhmille) satuhetkiä pidetään pyydettyä. Muita lasten tapahtumia (esimerkiksi teatteria) on järjestetty mm. Siuntio-päivän yhteydessä ja tapahtumatuotantoa kehitetään edelleen. Erityisesti lapsille suunnatuissa tapahtumissa hyödynnetään kaksikielisyys: sekä satuhetket että teatteriesitykset on mahdollisuuksien mukaan suunnattu molemmille kieliryhmille yhtäaikaisesti. Kirjasto tarjoaa tilan myös lasten omille taideteoksille, ja päiväkodit sekä perhepäivähoitajat ovatkin hyödyntäneet kirjaston näyttelytilaa aktiivisesti.

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
kirjasto ja henkilökunta tutuksi	päiväkotiryhmät	lyhyt kirjastoesittely / vierailu päiväkodissa	vuosittain elo-syyskuu (koko henkilökunta)
lukemiseen innostaminen	päiväkotiryhmät, perhepäivähoidon ryhmät, esiopetusryhmät, kotihoidossa olevat lapset	satu/runotunnit	kuukausittain (satutäti tai -setä) pyydettyä
lukemiseen innostaminen	päiväkotiryhmät, perhehoidon ryhmät	teemakirjakassit	pyydettyä

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
muut tapahtumat	alle kouluikäiset lapset	vaihtuva teema: erilaiset aineistot, esitykset jne	sovittavissa erikseen, 2 krt/lukuvuosi

Perusopetuksessa olevien palvelut

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa mainittua monilukutaitoa edistetään järjestämällä jokaiselle peruskoulun luokalle vuosittainen tapahtuma tai tilaisuus kirjaston toimesta. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi kirjavinkkaukset, tiedonhaun opetus kirjastossa, monimediainen kirjastosuunnistus tai -seikkailu, jossa hyödynnetään myös tieto- ja viestintäteknologiaa. Ilmiöpohjaista, oppiainerajat ylittävää oppimista voidaan kirjastossa edistää esimerkiksi rakentamalla tiedonhaun oppitunti kunkin ryhmän tarpeiden mukaisesti jonkin muissa oppiaineissa käynnissä olevan projektin ympärille. Monilukutaidon kehittäminen on myös määritelty kirjastolaissa, jonka mukaan kirjastojen tehtävänä on tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon.

Monilukutaitoon keskeisesti kuuluvaa medialukutaitoa kirjastossa huomioidaan vuosittain järjestettävän mediataitoviikon yhteydessä helmikuussa. Tavoitteena on suunnitella joka vuosi yhdelle luokka-asteelle kirjaston informaation ja koulujen kirjastoyhteistyöstä vastaavien opettajien toimesta ikäryhmälle sopiva medialukutaitoon liittyvä tapahtuma mediataitoviikon materiaaleja hyödyntäen. Kirjastoa voidaan hyödyntää esimerkiksi kriittisen medialukutaidon, turvallisen erilaisissa medioissa toimimisen ja omien viestien tuottamisen opettamisessa ja harjoittamisessa. Kirjaston koululaisille järjestämiä vuosittaisia tapahtumia pyritään muutenkin järjestämään teemaviikkojen, kuten kansainvälisen lukuviikon yhteydessä.

Peruskoululaisten lukuinnostusta edistetään vuosittain kirjavinkkauksilla ja kirjailijavierailuilla. Tähän mennessä kirjavinkkaukset on pidetty koululla, jolloin vinkatut kirjat jäävät luokkaan oppilaiden tutustuttaviksi tarpeeksi pitkäksi aikaa. Kirjavinkkauksessa huomioidaan erilaiset lukutaidon tasot ja kiinnostuksen kohteet sekä aineiston moninaisuus: kirja voi olla kuvitettu tai romaani, sarjakuvakirja tai tietokirja. Tämän lisäksi kirjasto kokoaa eritasoisia lukudiplomeita, joita opettajat voivat hyödyntää opetuksessa. Kirjavinkkaukset ja lukudiplomit tukevat myös kirjastolaissa määriteltyä kirjaston tehtävää lukemisen ja kirjallisuuden edistäjänä.

Esiopettajille ja 1. ja 2.-luokkalaisille suunnatut palvelut

Kaikki koulunsa aloittaneet (tähän mennessä usein 1-2-luokat, jatkossa myös esioppilaat) kutsutaan ohjatulle kirjastokäynnille, jossa kirjastoa moninaisine käyttömahdollisuuksineen esitellään oppimis- ja vapaa-ajanviettoympäristönä. Tavoitteena on, että viimeistään jokainen esikoulun aloittava saisi oman kirjastokortin, ja ohjatun kirjastokäynnin yhteydessä käydään läpi myös muun muassa kirjastokortin käyttöön liittyvät mahdollisuudet ja rajoitukset. Kaikilla ohjatuilla kirjastokäynneillä huomioidaan opettajilta tulleet toiveet.

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
kirjasto tutuksi	esioppilaat, 1-luokkalaiset	oma kirjastokortti	esioppilaan ilmoittautuessa lupa vanhemmilta, toimitetaan kouluille valmiina elokuun alussa
kirjasto tutuksi	1.-2.luokkalaiset	tervetulokäynti	vuosittain elo-syyskuu sovittaessa tai muun käynnin yhteydessä (koko henkilökunta)
lukemisen edistäminen	esioppilaat, 1.-ja 2.-luokkalaiset	vaihtuva teema: erilaiset aineistot, esitykset, näyttelyt jne	sovittavissa tapauskohtaisesti, 2 krt/lukuvuosi

Alakouluikäisille suunnatut palvelut

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
medialukutaidon kehittäminen	3.-4. lk 5.-6. lk	mediataitoviikon aikana suunniteltu ohjelma kirjastossa	helmikuussa (2020: 3.-4. luokkalaisille)
omatoimisen tiedonhaun ja informaatiolukutaidon kehittäminen	3.-4. lk 5.-6. lk	vaihtoehto 1. lasten tietokirjat, tiedonhaun opetus, kirjastotietokannan käyttö	suunnitteluvaiheessa; toteutus 2020-2021-
omatoimisen tiedonhaun ja informaatiolukutaidon kehittäminen	3.-4. lk 5.-6. lk	vaihtoehto 2. ilmiöpohjainen, oppiainerajat ylittävä tiedonhaun opetus projektiin liittyen	suunnitteluvaiheessa; toteutus 2020-2021-
lukemiseen innostaminen	3.-4. lk 5.-6. lk	vaihtoehto 1. kirjavinkkaus	kevätlukukausi (2020: 5.-6. luokkalaisille)
lukemiseen innostaminen	3.-4. lk 5.-6. lk	vaihtoehto 2. kirjailijavierailu	kevätlukukausi

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
tieto- ja viestinteknologian monipuolinen käyttäminen, tiedonhakutaitojen kehittäminen	3.-4. lk 5.-6. lk	vaihtoehto 1. kirjastosuunnistus/ -seikkailu, vaihtoehto 2. pakopeli	vuosittain

Lisäksi Sjundea Svenska Skola järjestää lukumummotoimintaa omille oppilailleen sekä toimintaa Pohjoismaisella kirjasto- ja kirjallisuusviikolla.

Yläkoululaisille suunnatut palvelut

Yläkouluikäisten palveluita kehitetään yhteistyössä äidinkielen opettajien sekä nuorisopalveluiden kanssa. Yläkoululaisille on tärkeää erikseen painottaa, että 15-vuotias on itse vastuussa lainoistaan ja muista toiminnoistaan.

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
medialukutaidon kehittäminen	7., 8., 9. luokkalaiset	mediataitoviikon hyödyntäminen kirjastossa	lukuvuonna 2020-2021 pilotointi yhdelle vuosiluokalle
omatoimisen tiedonhaun ja informaatiolukutaidon kehittäminen	7., 8., 9. luokkalaiset	vaihtoehto 1. tiedonhaun opetus kirjastossa: tietokirjat, internetin hakukoneet, tietokannat, tiedon luotettavuuden arviointi	kevätlukukausi 2019-2020- esim. 8. luokkalaiset
omatoimisen tiedonhaun ja informaatiolukutaidon kehittäminen	7., 8., 9. luokkalaiset	vaihtoehto 2. ilmiöpohjainen, oppiainerajat ylittävä tiedonhaun opetus projektiin liittyen	kevätlukukausi 2019-2020 huhtikuussa esim. 8. luokkalaisille
lukemiseen innostaminen	7., 8., 9. luokkalaiset	vaihtoehto 1. kirjavinkkaus	lukuvuonna 2019-2020 marraskuussa 7. luokkalaiset
lukemiseen innostaminen	7., 8., 9. luokkalaiset	vaihtoehto 2. kirjailijavierailu	lukuvuonna 2019-2020 runomies Reijo

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
			Vähälän esiintyminen 9. luokkalaisille
lukemiseen innostaminen, digitaidot tms.	yläkoululaiset	välituntitila ja ohjelmaa esim. pop up-kirjasto lehtiä, e-aineistot ja padit	välituntikirjasto AKK:lla kerran viikossa (pe)

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja muu kunnan henkilöstön palvelut

Kirjaston aineistoja ja palveluita esitellään varhaiskasvatuksen ja opetuksen henkilöstölle, jotta he voivat hyödyntää niitä opetuksessaan. Myös kunnan muulle henkilöstölle voidaan esitellä kirjaston monipuolisia palveluita.

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
kirjaston kokoelmien tuntemus ja lukemiseen innostaminen	varhaiskasvatuksen henkilöstö, luokanopettajat, äidinkielen opettajat	lukudiplomin markkinointi, muu toiminta	suunnitteilla
e-aineistojen tuntemus	varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö, luokanopettajat, äidinkielen opettajat, kunnan henkilöstö	esittelyt henkilöstökokouksissa tms.	sovittavissa tapauskohtaisesti
Kirjaston verkkopalvelut, valtakunnalliset palvelut	varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö, luokanopettajat, äidinkielen opettajat, kunnan henkilöstö	esittelyt henkilöstökokouksissa tms.	sovittavissa tapauskohtaisesti
kirjaston tilat, tilavaraukset, ryhmäkäynnit,	varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö,	kirjaston, varhaiskasvatuksen ja opetuksen yhteistyö (ohje)	jaetaan vuosittain henkilöstölle

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
ohjaukset ja toimintakäytännöt	luokanopettajat, äidinkielen opettajat, muu henkilöstö		
opetukseen soveltuvat materiaalit	varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö, luokanopettajat, äidinkielen opettajat	e-aineistoja opetukseen, Finna-luokkahuone –esittelyt ja materiaalit	tilanteen mukaan tapauskohtaisesti, uusien materiaalien jako
kirjaston laitteet ja verkot	varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö, luokanopettajat, äidinkielen opettajat, muu henkilöstö	kirjaston, varhaiskasvatuksen ja opetuksen yhteistyö (ohje)	jaetaan vuosittain henkilöstölle

Lapset, nuoret ja nuoret aikuiset

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi kirjasto järjestää vapaa-ajan tapahtumia ja toimintaa lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille.

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
lukemiseen innostaminen	lapset, nuoret	kirjailijavierailut, teatteriesitykset, muut kulttuuritapahtumat	vuosittain
lukemiseen innostaminen	lapset, nuoret	vapaa-ajan lukudiplomitoiminta	jatkuvasti, kesäkampanja tms.
kulttuurisisältöjen esilletuonti	perheet, lapset, nuoret	elokuvanäytökset	kuukausittain, alkaen keväällä 2020
informaatiolukutaidon ja tietoyhteiskuntataitojen kehittäminen	nuoret, nuoret aikuiset	digineuvonta mukana nuorisopalveluiden tapahtumissa	tarpeen mukaan
tieto- ja viestintäteknologian monipuolinen käyttäminen,	lapset, nuoret, perheet	kirjastoon suunnitellaan pakohuonepeli liittyen paikallishistoriaan	Siuntio 560 juhluvuoden yhteydessä

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
tiedonhankintataidot, kirjaston näkyvyys			
kirjaston näkyvyys ja vaikuttavuus	kaikenikäiset	laitteiden lainaus tapahtumiin	tarpeen mukaan

Aikuiset, erityisryhmät ja seniorit

Aikuiset tarvitsevat monilukutaitoa tietoyhteiskunnassa elinikäiseen oppimiseen ja arjen hallintaan. Erityisen tärkeää on huomioida eniten tukea tarvitsevat kuntalaiset esim. seniorit, työttömät ja työpajan asiakkaat.

Aikuisten palveluiden kehittämisessä tehdään yhteistyötä erityisesti kunnan nuoriso-, kulttuuri- ja perusturvan palveluiden kanssa. Osa toimenpiteistä on kaikille avoimia ja osa eri kohderyhmille suunnattuja. Tapahtumatuotannossa ja markkinoissa pyritään kehittämään yhteistyötä myös kolmannen sektorin kanssa.

Erilaisia aikuisille suunnattuja palvelumuotoja on runsaasti ja niitä toteutetaan tarpeen mukaan.

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
kirjasto tutuksi	eläkeläisryhmät, yhdistykset, päivätoiminta	kirjaston ja palveluiden esittelyt	sovittaessa
lukemiseen innostaminen	aikuiset, seniorit	kirjailijavierailut, kirjavinkkaus, ääneenluku, muut kirjallisuustapahtumat	noin kaksi kertaa vuodessa
lukemisen esteiden voittaminen	erityisryhmät	isotekstiset, selkokirjat, Celia- aineisto	yhteistyö perusturvan kanssa tarpeen mukaan
lukemiseen innostaminen	aikuiset, seniorit	lukupiirien toiminnan tukeminen, suomenkielisen lukupiirin käynnistäminen	Yhteistyön kehittäminen kolmannen sektorin kanssa

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
aineiston löydettävyys ja saavutettavuus, tietoyhteiskuntataitojen kehittäminen	kaikki kirjaston asiakkaat	kirjaston e-aineistojen esittelyt: e-kirjat (Ellibs, Elib) e-lehdet (ePress) e-elokuvat (Kirjastokino, Viddla) e-musiikki (Naxos)	säännöllisesti asiakaspalvelussa, kaksi kertaa vuodessa erilliset esittelyt
aineiston löydettävyys, tietoyhteiskuntataitojen kehittäminen	kaikki kirjaston asiakkaat	kirjastojen e-palvelut <ul style="list-style-type: none"> Helle-Finna, Finna digi.kirjastot, e-kirjasto 	säännöllisesti asiakaspalvelussa, tietoiskut tarpeen mukaan
vuoropuhelun edistäminen	päivätoiminta ja muut seniorit	e-elokuvanäytökset	kuukausittain
yhdenvertaisuuden ja tietoyhteiskuntataitojen kehittäminen	kaikki kirjaston asiakkaat	digineuvonta ja -tuki: kirjaston ja omien laitteiden tuki, päivittäinen digiohjaus asiakaspalvelussa	päivittäin asiakaspalvelussa, 1 krt/vko, tarpeen mukaan
tietoyhteiskuntataitojen kehittäminen	aikuiset, seniorit ja erityisryhmät (työttömät, kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat, vammaiset, lukemisen esteiset, muut ryhmät), nuorten vanhemmat	asiointipalveluiden esittely kuten suomi.fi, sosiaalisen median palvelut kuten Facebook, Twitter, Instagram somessa toimiminen, netiketti koulutus digiajan vanhempana	sovittaessa ryhmille alkuvuodesta 2020, yhteistyö vanhempainyhdistysten ja nuorisopalveluiden kanssa
yhdenvertaisuuden edistäminen, tietoyhteiskuntataitojen kehittäminen	aikuiset, seniorit, erityisryhmät (työttömät, pajalaiset, vammaiset,	ulkopuoliset palvelut (pankkipalvelut, E-posti, Kela)	sovittaessa, palveluntarjoaja esittelee, kirjasto: tilat, laitteet ja markkinointi

tavoite	kohderyhmä	toiminta	toteutusaika
	lukemisen esteiset, maahanmuuttajat)		
tilojen tarjoaminen kuntalaisille	kaikki käyttäjäryhmät	tilojen käyttöohjeet ja käytännöt	laaditaan ohjeet ja tiedotus kaikille käyttäjille, varhaiskasvatuksen ja opetuksen ohjeet laadittu
tietoyhteiskuntataitojen kehittäminen	aikuiset, seniorit	yhteistyö kansalaisopistojen kanssa esim. digikurssit ja –kerhot	tavoitteena 2020 – 2021 alkaen
saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen	kotona asuvat, asumispalveluyksiköt	kirjakassit yhteisökassit, siirtokokoelmat	vaihto 4-8 vk välein, yhteistyö perusturvan kanssa, suunnitteilla
aktiivisen kansalaisuuden edistäminen	nuoret, aikuiset ja seniorit	vapaaehtoisten hyödyntäminen toiminnassa (lukumummot, neuleita ja novelleja, lukupiirit, vertaisopastus)	yhteistyön kehittäminen kolmannen sektorin, muiden toimialojen ja kuntalaisten kanssa

Suunnitelmassa olevien tavoitteiden toteuttamiseen liittyvät toimenpiteet ovat esimerkinomaisia ja määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi toimenpiteitä voidaan muokata käytännön kokemusten perusteella. Suunnitelmaa päivitetään käytännön tarpeen mukaan. Suunnitellut toimenpiteet koskevat vuosia 2020 ja 2021. Uusi sivistys- ja hyvinvointikampus mahdollistaa uudenlaiset yhteistyömuodot ja suunnitelma on tarkasteltava kokonaisuudessaan viimeistään vuonna 2022.

Tilat, laitteet ja hankinnat

Kirjastotilat ovat kaikkien käytettävissä myös sovittujen ryhmäkäyntien ulkopuolella ystävien tapaamiseen, läksyjen ja ryhmätöiden tekoon jne. Kirjastossa on runsaasti kannettavia tietokoneita, iPadeja sekä Android-tabletteja, jotka ovat lainattavissa asiakaspalvelupisteestä omaan työskentelyyn kirjastotiloissa. Kirjaston monitoimitila on varattavissa monenlaiseen

käyttöön kirjaston asiakaspalvelupisteestä. Kaikki kirjaston asiakkaat voivat jättää hankintatoiveita joko kirjaston henkilökunnalle tai Helle-verkkokirjastossa.

Yhteistyö

Siuntion kunnankirjasto on osa Helle-kirjastoja. Helle-kirjastoihin kuuluu 12 kuntaa ja noin 40 kirjastotoimipistettä. Kaikkien Helle-kirjastojen aineistot ovat kuntalaisten käytettävissä ja aineisto kulkee kirjastojen välillä kaksi kertaa viikossa. Helle-kirjastojen yhteinen asiakasliittymä helle.finna.fi

Aineistohankinnat hoidetaan erityisesti e-aineiston osalta yhteistyössä muiden Helle-kirjastojen kanssa. Lisäksi kirjasto kuuluu Yleisten kirjastojen verkostoon sekä on asiakkaana erikoiskirjastoissa. Näiden avulla kirjasto voi palvella myös erityisryhmien tiedontarpeita.

Tapahtumatuotannossa kirjasto pyrkii yhteistyöhön lähiseudun kirjastojen kanssa ja markkinoi alueen muita tapahtumia asiakkailleen.

Tiedotus

Kaikille kuntalaisille suunnattuja palveluita markkinoidaan kunnan kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa, kuntalais- ja mediatiedottein sekä kunnan infonäyttöjärjestelmässä. Tiedotuksessa kiinnitetään huomiota eri kohderyhmien medioiden käyttöön. Tiedotusta hoidetaan myös kunnan eri palvelupisteissä kautta kuten varhaiskasvatyüksiköt, koulut, perusturva ja nuorisopalvelut. Kirjasto jalkautuu myös nuorten pariin ja osallistuu myös AKK:n välituntitoimintaan. Kirjaston henkilökunta esittelee palveluita sovittaessa mm. erilaisten yhdistysten tapahtumissa.

Seuranta

Suunnitelman toteuttamista seurataan yleisten kirjastojen tilaston mukaisesti vuosittain. Tilastoon kootaan kaikkien Suomen kuntien kirjastotilastot vertailulukuineen. Tilastotietokanta on erittäin laaja ja sisältää lainaus- ja asiakastietojen lisäksi tarkkoja tietoja kokoelmista, kirjaston järjestämisistä erityyppisistä ohjauksista, koulutuksista sekä tapahtumista.

Tilastotietokanta on julkisesti käytettävissä <https://tilastot.kirjastot.fi/>

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja kirjaston yhteinen kirjastoryhmä kokoontuu säännöllisesti kerran kuukaudessa / joka toinen kuukausi tarpeen mukaan. Muiden kunnan sisäisten yhteistyötahojen kanssa kokoonnutaan vähintään vuosittain.

Yhteystiedot

Siuntion kunnankirjasto kirjasto@siuntio.fi puh. 09 2606 1292

Kirjaston kokoelmat ja e-palvelut [Helle-verkkokirjastossa](#)

Lisätietoja ohjeessa: Varhaiskasvatuksen ja opetuksen kirjastokäytännöt, 2019.

